

Uzklausīšanas amatpersonas nobeiguma ziņojums lietā COMP/39.188 – Banāni

(saskaņā ar 15. un 16. pantu Komisijas 2001. gada 23. maija Lēmumā 2001/462/EK, EOTK par uzklausīšanas amatpersonu darba uzdevumiem dažos tiesas procesos par konkurenci – OV L 162, 19.6.2001., 21. lpp.)

(2009/C 189/04)

No lēmuma projekta minētajā lietā izriet šādi apsvērumi.

Paziņojums par iebildumiem

Paziņojums par iebildumiem tika pieņemts 2007. gada 20. jūlijā un nosūtīts šādiem uzņēmumiem vai uzņēmumu grupām: *Chiquita Brands International Inc*, *Chiquita International Ltd*, *Chiquita International Services Group N.V.* un *Chiquita Banana Company B.V.* (*Chiquita*); *Dole Food Company Inc* un *Dole Fresh Fruit Europe OHG* (*Dole*); *Fresh Del Monte Produce Inc*, *Del Monte Fresh Produce International Inc*, *Del Monte* (Vācija) GmbH un *Del Monte* (Nīderlande) BV (*Del Monte*); *Fyffes plc*, *Fyffes International*, *Fyffes Group Limited* un *Fyffes BV* (*Fyffes*); *FSL Holdings NV* un *Firma Leon van Parys NV* (*LVP*); *Internationale Fruchthandels Gesellschaft Weichert & Co KG* (*Weichert*).

Paziņojumā par iebildumiem Komisija puda sākotnējo viedokli, ka adresāti bija iesaistījušies vienotā un ilgstošā EK līguma 81. panta pārkāpumā, jo tie apmainījās ar informāciju par banānu pārdošanas apmēriem un piedāvājuma cenām, kā arī noteica cenas, izmantojot banānu piedāvājuma cenu saskaņošanu.

Pēc iebildumu paziņošanas pusēm tika dota piekļuve Komisijas izmeklēšanas materiāliem DVD formātā, vai arī attiecībā uz pieteikumiem par atbrīvošanu no naudas soda un ar tiem saistītiem dokumentiem šī piekļuve tika dota Komisijas telpās.

Procedūras

Sākotnēji pusēm bija noteikts divu mēnešu termiņš, lai iesniegtu atbildes uz paziņojumu par iebildumiem. Pēc pušu pamatotiem lūgumiem tām tika piešķirti vairāki termiņa pagarinājumi. Termiņš tika pagarināts vēl par diviem mēnešiem galvenokārt saistībā ar sūdzībām par Komisijas materiālu pieejamību. Visas puses atbildēja noteiktajā termiņā un Komisijai iesniedza rakstiskus apsvērumus par tām adresētajiem iebildumiem.

Turklāt visas puses izmantoja savas tiesības mutiski paust savu viedokli saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 773/2004 12. pantu⁽¹⁾. Mutiskā uzklausīšana notika 2008. gada 4.–6. februārī.

Lietas izskatīšanas laikā vairāki uzņēmumi sūdzējās par iespējamiem procesuāliem pārkāpumiem, apgalvojot, ka nav ievērotas to tiesības tikt uzklausītiem. Lai gan Konkurences ģenerāldirektorāts atrisināja lielāko daļu šo sūdzību, dažas no tām tika nodotas izskatīšanai uzklausīšanas amatpersonai. Es vai tā brīža atbildīgā uzklausīšanas amatpersona rūpīgi izskatījām šīs sūdzības un informējām attiecīgos uzņēmumus. Tika apgalvots, ka ir pārkāptas pušu aizstāvības tiesības, jo pieejamajos izmeklēšanas materiālos nav iekļauti protokoli, stenogrammas un/vai piezīmes no sanāksmēm, kurās piedalījās pieteikuma par iecietību iesniedzējs. Uzņēmumi arī apgalvoja, ka tie nevarēja pienācīgi īstenot tiesības paust savu viedokli, jo izmeklēšanas materiālos bija vairākas nesalasāmas lapas. Turklāt viens uzņēmums pieprasīja piekļuvi iespējami attaisnojošiem dokumentiem, kas nebija iekļauti izmeklēšanas materiālos, bet, iespējams, bija citu Komisijas ģenerāldirektorātu rīcībā. Visbeidzot, vairāki uzņēmumi apgalvoja, ka aizstāvības tiesības paredz to, ka pusēm ir jāpiesūdz piekļuve arī dokumentiem, kas Komisijai tika iesniegti pēc iebildumu paziņošanas, tostarp arī pušu atbildēm uz paziņojumu par iebildumiem.

Pirmkārt, ņemot vērā to, ka nebija protokolu, stenogrammu un/vai piezīmju no sanāksmēm, kurās piedalījās pieteikuma par iecietību iesniedzējs (par ko sūdzējās *LVP*, *Fyffes/Weichert* un *Dole*), pārbaudē tika izdarīti šādi secinājumi. Saskaņā ar Līguma konkurences noteikumu piemērošanas kārtību pušu aizstāvības tiesības neuzliek Komisijas dienestiem vispārēju pienākumu sagatavot sanāksmju protokolus vai ierakstus. Šāds

⁽¹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 773/2004 par lietas izskatīšanu saskaņā ar EK līguma 81. un 82. pantu, ko vada Komisija (OV L 123, 27.4.2004., 18. lpp.).

pienākums pastāv vienīgi tad, ja Komisija plāno savā lēmumā izmantot mutiski sniegtos pierādījumus; šādā gadījumā ir jāsigatavo rakstisks dokuments. Tā kā šajā lietā par pierādījumiem tika izmantoti tikai oficiāli iesniegti korporatīvie paziņojumi, fakts, ka netika sagatavoti minēto sanāksmju video ieraksti, nevarēja radīt pušu aizstāvības tiesību pārkāpumu. Šajā sakarā ir jāpiemin, ka Komisijas dienestu veiktās piezīmes jebkurā gadījumā atspoguļo tikai pašas Komisijas izpratni un interpretāciju par sanāksmē teikto. Tāpēc šādas piezīmes ir jāuzskata par nepieejamām iekšējām piezīmēm, kuras nevar izmantot ne kā apsūdzošus pierādījumus, nedz arī kā attaisnojošus pierādījumus.

Otrkārt, attiecībā uz sūdzību par nesalasāmiem dokumentiem lietas materiālos, kas varētu būt tiesību tikt uzklautam pārkāpums, konkrētāk, vienlīdzības principa pārkāpums (*LVP, Fyffes/Weichert, Dole*), tika izdarīti šādi secinājumi. Ja oriģinālajos Komisijas izmeklēšanas materiālos iekļauto dokumentu kvalitāte atbilst uzņēmumiem sniegto kopiju kvalitātei DVD formātā, Komisija nevarēja būt labāk informēta par nesalasāmiem vai grūti salasāmiem dokumentiem nekā procesā iesaistītie uzņēmumi. Attiecīgais Komisijas dienests pēc pušu lūguma un iespēju robežās tām iesniedza jaunas dokumentu kopijas, kuru kvalitāte atbilda lietas materiālos iekļautajiem oriģināldokumentiem. Tādējādi pusēm ir pieejami tie paši atbilstošas kvalitātes dokumenti, kādi ir Komisijas rīcībā. Attiecīgi tika secināts, ka vienlīdzības princips ir ievērots.

Treškārt, attiecībā uz lūgumu sniegt piekļuvi iespējami attaisnojošiem dokumentiem, kuri nebija iekļauti izmeklēšanas materiālos, lai gan tie bija Komisijas rīcībā (*Fyffes/Weichert*), tā brīža atbildīgā uzklausišanas amatpersona nosprieda šādi. Parasti Komisijas pienākumos nav sniegt dokumentus, kas nav iekļauti izmeklēšanas materiālos. Tomēr, balstoties uz pamatotu lūgumu, kurā skaidri norādīti nepieciešamie dokumenti un izskaidrota to nozīme aizstāvībā un iespējamā attaisnojošā vērtība, Komisija varētu būt spiesta sniegt šādus dokumentus, izņemot, ja pieprasītāja puse bez ievērojamām papildu pūlēm var iegūt šo informāciju no citiem avotiem. Turpretim Komisijas pienākums nav izpildīt nekonkrētus lūgumus par lielu skaitu dokumentu. Šis lūgums tika novērtēts atbilstoši šiem kritērijiem un tika atzīts par daļēji attaisnotu. Tāpēc Konkurences ģenerāldirektorāts tika lūgts veikt piemērotus pasākumus lai sameklētu un pieprasītajiem uzņēmumiem iesniegtu dokumentus, kas bija skaidri noteikti lūgumā. Turpretim tika noraidīts lūgums attiecībā uz tiem dokumentiem, kas bija neskaidri norādīti vai kurus varētu iegūt no citiem avotiem.

Visbeidzot, attiecībā uz pieprasītajām tiesībām piekļūt citu uzņēmumu atbildēm uz paziņojumu par iebildumiem (*Del Monte*), šādas tiesības vispārējos noteikumos nepastāv. No 27. punkta Komisijas paziņojumā par piekļuvi lietas materiāliem izriet, ka piekļuvi dokumentiem, ko Komisija saņēmusi pēc iebildumu paziņošanas, var piešķirt vienīgi tad, ja šādi dokumenti var sniegt jaunus apsūdzošus vai attaisnojošus pierādījumus. Tā kā kādas puses atbildes uz paziņojumu par iebildumiem ir šīs puses individuālā aizstāvība, tikai retos gadījumos šīs atbildes varētu uzskatīt par apsūdzošiem vai attaisnojošiem pierādījumiem attiecībā uz citām procesā iesaistītajām pusēm. Jebkurā gadījumā Komisija nedrīkst pret kādu pusi izmantot pierādījumus, attiecībā uz kuriem šai pusei nav sniegta iespēja izteikties. Tomēr attiecībā uz iespējami attaisnojošu informāciju nedrīkst iesniegt tikai vispārīgu lūgumu, bet tas ir jāpamato un vismaz vispārīgi jānorāda, kā konkrēto informāciju var izmantot puses aizstāvībai un kā tā varētu ietekmēt administratīvās procedūras gaitu. No tā izriet, ka aizstāvības tiesības netiek pārkāptas, ja Komisija atsakās kādai pusei sniegt piekļuvi citu pušu atbildēm uz paziņojumu par iebildumiem, pamatojoties uz vispārīgu lūgumu, kurā apgalvots, ka šīs atbildes varētu ietvert attaisnojošu informāciju. Nemot vērā šos kritērijus, es konstatēju, ka Konkurences ģenerāldirektorāta atteikumu izpildīt attiecīgās puses lūgumu nevar uzskatīt par aizstāvības tiesību pārkāpumu.

Lēmuma projekts

Pēc pušu rakstiskajiem iesniegumiem Komisija atsauc visus savus iebildumus pret *Fyffes plc, Fyffes International, Fyffes Group Limited* un *Fyffes BV (Fyffes)*, kā arī pret *FSL Holdings NV* un *Firma Leon van Parys NV (LVP)*. Komisija atsauc savus iebildumus arī pret *Fresh Del Monte Produce Inc., Del Monte Fresh Produce International Inc., Del Monte (Vācija) GmbH* un *Del Monte (Nīderlande) BV* saistībā ar *Del Monte* dalību pārkāpumā. Tomēr tiek saglabāta *Fresh Del Monte Produce Inc.* atbildība par to, ka tas pārkāpumā iesaistīja uzņēmumu *Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert & Co KG*, izšķiroši ietekmējot tā darbību.

Turklāt attiecībā uz citiem lēmuma projekta adresātiem iebildumu darbības joma, salīdzinot ar paziņojumu par iebildumiem, ir sašaurināta un pārkāpuma ilgums ir ievērojami saīsināts.

Manuprāt, lēmuma projekts attiecas tikai uz iebildumiem, attiecībā uz kuriem pusēm tika dota iespēja paust savu viedokli.

Secinājums

Es uzskatu, ka šajā lietā ir ievērotas visu procesa dalībnieku tiesības tikt uzklausi.

Briselē, 2008. gada 10. oktobrī

Karen WILLIAMS
